

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД
«ДНІПРОВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

КАФЕДРА ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ВНПЗ «Дніпровський
гуманітарний університет»

Олег КИРИЧЕНКО

«26» серпня 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУДОВІ ТА ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ УКРАЇНИ**

(назва навчальної дисципліни)

Освітній ступінь **бакалавр**

(назва ступеня вищої освіти – бакалавр або магістр)

Спеціальність **081 «Право»**

(шифр і назва)

Освітня програма **Право, наказ від 31.08.2020 №36-02**

(назва, дата і № наказу про затвердження ОП)

Статус навчальної дисципліни **обов'язкова**

(обов'язкова або вибіркова)

Мова навчання: **українська**

Судові та правоохоронні органи України // Робоча програма навчальної дисципліни – Дніпро: ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2021. – 11 с.

РОЗРОБНИК:

Сліпченко В.І., кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри права

Розглянуто на засіданні кафедри права 25 серпня 2021 року, протокол №15

Схвалено Вченою радою університету, рекомендовано для використання в освітньому процесі протягом 4 років «26» серпня 2021, протокол №13.
(до 5 років)

Метою вивчення навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України» є набуття та поглиблення знань щодо інституційно-правової сутності основних судових і правоохоронних органів України, їх систему, завдання, функції, основні повноваження, структуру, порядок формування, організаційно-правові основи діяльності тощо. Навчальна дисципліна також спрямована на формування у здобувачів навичок аналізу інституційно-правового статусу тих чи інших суб'єктів. Крім того, навчальна дисципліна у певній мірі виконує профорієнтаційну функцію.

Програма навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України» ґрунтується на системі національного права, а також на досягненнях загальної теорії держави та права та галузевих юридичних наук.

Передумовою для вивчення навчальної дисципліни є попереднє вивчення теорії держави та права, історія держави і права України. Навчальна дисципліна вивчається у третьому семестрі.

Програмними компетентностями вивчення навчальної дисципліни є:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності для формування яких використовується навчальна дисципліна:

СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК2. Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.

СК3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.

СК5. Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів

СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

СК10. Знання і розуміння соціальної природи трудових відносин та їх правового регулювання.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

СК17. Здатність використовувати позитивний досвід міжнародної правотворчої діяльності.

СК18. Здатність і розуміння особливостей реалізації та застосування норм міжнародного права.

СК19. Здатність виявляти, запобігати та розслідувати злочини та інші правопорушення, виявляти та усувати причини й умови, що сприяють їх здійсненню.

Програмними результатами навчання є:

ПРН1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

ПРН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН7. Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

ПРН8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

ПРН9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

ПРН10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.

ПРН11. Володіти базовими навичками риторики.

ПРН12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.

ПРН13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.

ПРН14. Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.

ПРН15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН16. Демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності.

ПРН17. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.

ПРН18. Правильно та повно відображати результати професійної діяльності в юридичній та іншій документації.

ПРН19. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України» здобувачі вищої освіти повинні **знати:**

- основні категорії та поняття курсу;
- поняття і систему судових і правоохоронних органів;
- організаційно-правові основи діяльності судових та правоохоронних органів України;
- функції, основні повноваження, структуру, порядок формування судових та правоохоронних органів України;
- структуру судових та правоохоронних органів України;

вміти:

- віднаходити, тлумачити та застосовувати правові норми, які визначають інституційно-правовий статус, організаційно-правові основи діяльності судових та правоохоронних органів України;
- розмежовувати сферу компетенції та повноважень судових та правоохоронних органів України;
- самостійно аналізувати інституційно-правовий статус тих чи інших суб'єктів.

Обсяг навчальної дисципліни: Додатки 1.1., 1.2. (оновлюється щорічно та/або в разі необхідності)

Програма навчальної дисципліни

ТЕМА 1. Предмет, система, основні поняття курсу «Судові та правоохоронні органи України»

Предмет, методи, система дисципліни «Судові та правоохоронні органи України». Основні поняття дисципліни «Судові та правоохоронні органи України». Місце дисципліни «Судові та правоохоронні органи України» в системі правових дисциплін і її значення для вивчення інших юридичних дисциплін. Правоохоронна діяльність: поняття, основні ознаки та види. Принципи правоохоронної діяльності. Поняття судових органів. Поняття правоохоронних органів. Система правоохоронних органів. Загальна характеристика джерел правового регулювання діяльності судових та правоохоронних органів

ТЕМА № 2. Правосуддя та його принципи

Правосуддя, поняття та ознаки правосуддя. Судочинство і судовий процес. Принципи правосуддя та засади судочинства. Законність; здійснення правосуддя виключно судом; рівність усіх учасників судового процесу перед законом і судом; незалежність і недоторканність суддів (слідчих суддів), їх підкорення лише закону; забезпечення доведеності вини; змагальність сторін і свобода в наданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості; підтримання державного обвинувачення в суді прокурором; забезпечення обвинуваченому права на захист; розумні строки розгляду справи судом; забезпечення права на апеляційний перегляд справи та у визначених законом випадках - на касаційне оскарження судового рішення; гласність судового процесу та його повне фіксування технічними засобами; обов'язковість рішень суду.

ТЕМА № 3. Судова влада і судоустрій

Поняття та ознаки судової влади. Співвідношення судової влади з іншими гілками державної влади. Історія становлення судових органів в Україні. Поняття та будова судової системи загальних судів. Основні риси судової системи. Поняття ланки судової системи. Поняття суду першої інстанції та його повноваження. Поняття суду другої (апеляційної) інстанції та його повноваження. Поняття суду третьої (касаційної) інстанції та його повноваження. Загальна характеристика ланок судової системи. Роль Конституційного Суду України в судовій системі України.

ТЕМА № 4. Правовий статус суддів

Вимоги до кандидата у судді. Порядок зайняття посади судді в системі судів загальної юрисдикції. Права і обов'язки суддів. Гарантії діяльності суддів. Юридична відповідальності суддів. Звільнення суддів. Особливості правового

статусу слідчого судді. Правовий статус присяжних.

ТЕМА № 5. Конституційний Суд України

Статус, основні принципи та мета діяльності Конституційного Суду України. Повноваження Конституційного Суду України. Склад та порядок утворення Конституційного Суду України. Вимоги, що пред'являються до судді Конституційного Суду України. Гарантії діяльності суддів Конституційного Суду України. Форми звернення до Конституційного суду України. Суб'єкти права на конституційне подання та конституційне звернення. Порядок провадження у Конституційному Суді України.

ТЕМА № 6. Прокуратура України

Поняття, функції та правові засади діяльності прокуратури. Система, структура і організація діяльності органів прокуратури. Повноваження керівників прокуратур. Порядок зайняття посади прокурора. Відповідальність прокурора. Звільнення прокурора з посади. Прокурорське самоврядування та органи, що забезпечують діяльність прокуратури.

ТЕМА № 7. Служба безпеки України

Поняття Служби безпеки України, її завдання та засади діяльності. Система і організація діяльності Служби безпеки України. Кадри Служби безпеки України. Повноваження Служби безпеки України. Правові гарантії та соціальний захист військовослужбовців і працівників Служби безпеки України. Контроль і нагляд за діяльністю Служби безпеки України. Відповідальність у сфері діяльності Служби безпеки України.

ТЕМА № 8. Державне бюро розслідувань

Поняття, завдання та правові засади діяльності Державного бюро розслідувань. Засади організації та діяльності, система, структура та повноваження Державного бюро розслідувань. Соціальний, правовий захист та відповідальність працівників державного бюро розслідувань.

ТЕМА № 9. Національна поліція України

Національна поліція України як складова системи Міністерства внутрішніх справ України. Поняття, система, структура, правова основа діяльності та повноваження МВС України. Національна поліція: система, завдання, повноваження. Поліцейські заходи – поняття і види. Порядок застосування поліцейських заходів примусу. Добір на посаду поліцейського. Загальні засади проходження служби в поліції. Гарантії професійної діяльності поліцейського.

ТЕМА № 10. Органи досудового розслідування

Загальні положення досудового розслідування. Поняття та види органів досудового розслідування. Підслідність. Посадові особи органів досудового розслідування. Прокурорський нагляд та судовий контроль за досудовим розслідуванням. Система і структура слідчих органів Національної поліції України. Керівник органу досудового розслідування, його повноваження. Правове становище слідчого. Порядок призначення слідчих на посаду, їх переміщення і звільнення з посади. Права і обов'язки слідчих, гарантії їх процесуальної незалежності. Помічник слідчого і його повноваження.

ТЕМА № 11. Органи та установи юстиції

Органи та установи юстиції. Структура органів юстиції. Поняття, завдання та правова основа діяльності державної виконавчої служби. Виконавче провадження. Органи державної виконавчої служби та їх повноваження. Працівники органів державної виконавчої служби. Правовий і соціальний захист державних виконавців.

ТЕМА № 12. Органи охорони державного кордону

Поняття та завдання Державної прикордонної служби України. Основні функції Державної прикордонної служби України. Основні принципи діяльності Державної прикордонної служби України. Правова основа діяльності Державної прикордонної служби України. Загальна структура та чисельність Державної прикордонної служби України. Права та обов'язки Державної прикордонної служби України.

ТЕМА № 13. Антикорупційні органи

Поняття, завдання, основні функції, принципи діяльності, правова основа діяльності, загальна структура та чисельність, права та обов'язки антикорупційних органів: Національне антикорупційне бюро, Національне агентство з питань запобігання корупції, Спеціалізована антикорупційна прокуратура, Вищий антикорупційний суд.

Розподіл балів за 100-бальною системою

ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль Екзамен
Аудиторна робота	Самостійна (індивідуальна) робота	
≤ 40	≤ 20	
≤ 60		
		≤ 40
Підсумкова оцінка - екзамен (П) = ПК+ Е ≤ 100		

ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль Екзамен
Аудиторна робота	Самостійна (індивідуальна) робота	
≤ 20	≤ 40	
≤ 60		
		≤ 40
Підсумкова оцінка - екзамен (П) = ПК+ Е ≤ 100		

Критерії переведення оцінок за 100-бальною шкалою у національну шкалу та шкалу ЄКТС

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою (екзамен /залік)	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Пояснення
90–100	Відмінно	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі.

83–89	Добре	В	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близькою до максимальної.
75–82		С	«Добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68–74	Задовільно	Д	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60–67		Е	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані деякі практичні навички роботи; частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35–59	Незадовільно	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близькою до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1–34		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних

			завдань.
--	--	--	----------

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Під час проведення навчальних занять використовуються мультимедійні презентації, зокрема у форматі PowerPoint, інформаційні ресурси – Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua/>), Офіційне представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua/>), Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua/>), Міністерство юстиції України (<http://www.minjust.gov.ua/>), Офіційний веб-портал «Судова влада України» (<http://www.court.gov.ua/>), Конституційний Суд України (<http://www.ccu.gov.ua/>), Верховний Суд (<https://supreme.court.gov.ua/supreme/>) тощо, а також професійні інформаційні ресурси такі, як: Єдиний державний реєстр судових рішень (<http://reyestr.court.gov.ua/>), Протокол (юридичний інтернет ресурс) (<https://protocol.ua/>), ЛІГА: ЗАКОН (<https://ligazakon.net/>) тощо.

Для виконання позааудиторних завдань, а також аудиторних (у випадку необхідності) здобувачі можуть комунікувати з викладачем через сервіс Moodle, Google Classroom або Zoom.

Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни (рекомендовані джерела інформації)

Додаток 2 (оновлюється щорічно та/або в разі необхідності)